

KOORGEL EIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 28 | maart 2020

INHOUDSOPGAVE:

Prelude.....	1
Van het secretariaat: Salariëring.....	2
Vanaf de orgelbank.....	3
Muziekdag Eindhoven.....	4
Leo Fijen.....	6
Duwen en trekken.....	7
Flyer waarde van muziek.....	8
De kennis van nu.....	10
Toelichting DO-UT-DES Muziekbladen.....	12
DO-UT-DES Muziekbladen Psalm 31.	
De waarde van de muziek in de liturgie.....	17
Bijzondere muzikale momenten.....	18
Psalm 119.....	19
Aanpassen van koorpartituren.....	23
Jubilea.....	26

OMSLAG:

Een wierookvat. Het in onze Liturgie veel gebruikte voorwerp symboliseert de verbondenheid van ons aardse bestaan met God daarboven. Het gebruik van wierook vinden we bij nagenoeg alle geloofsgemeenschappen op de aarde. Een krachtig spiritueel gebaar.

REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

De eerste uitgave van Koorgeleide in 2020 ligt voor u. Een nieuw jaar, een nieuw begin. Veel mensen grijpen de jaarwisseling aan om goede voornemens te bedenken. Maar als we even relativeren kunnen we natuurlijk op elk moment een nieuw begin starten. Liefst nu! En goede voornemens moeten uitgevoerd worden zolang het nog kan. Nu kan het, morgen misschien niet meer.

Vandaar dat de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond het hele jaar door activiteiten wil organiseren en promoten die u helpen, en enthousiast maken, in uw werkzaamheden voor de kerkmuziek. Allerlei cursuswerk, lezingen en natuurlijk de "Dag van de kerkmuziek" in Eindhoven op 27 juni. Ontmoetingsdagen om van te leren en te genieten. Het enige wat wij van u vragen is "goede voornemens". Sta op, en kom in beweging. Zitten blijven is stilstaan. Stilstaan is achteruitgang.

Wij dagen u ook dit jaar weer uit om uw steentje bij te dragen aan een geloofsgemeenschap die voor iedereen de moeite waard is.

De redactie.

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind juni. Kopij kunt u inleveren vóór **11 mei** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van te voren** worden aangevraagd bij **sgv.onderscheidingen@gmail.com** of per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond. Het aanvraagformulier kunt u downloaden via de website van de Sint Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: sgv-roermond.nl

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **sgv.onderscheidingen@gmail.com** En anders per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond.

VAN HET SECRETARIAAT

Salariëring kerkmusici 2020

De honorering per uur is vastgesteld naar bevoegdheid en naar uitoefening van de gecombineerde dan wel enkelvoudige functie. In de genoemde uurbedragen is de voorbereidingstijd inbegrepen. De honoreringsbedragen op [dienst]uurbasis zijn per 1 januari 2020 met 2,1 % [2019: 1,8% verhoogd [afgerond op € 0,05] en als volgt vastgesteld:

Dienstjaren	Dirigent of Organist			Dirigent en Organist		
	Bev. III	Bev. II	Bev. I	Bev. III	Bev. II	Bev. I
1	21,70	25,00	28,10	33,70	38,90	44,20
2	22,20	25,85	29,10	33,80	39,80	45,40
3	22,75	26,70	30,20	35,35	40,75	46,40
4	23,40	27,60	31,35	35,95	41,65	47,60
5	23,90	28,45	32,40	36,55	42,50	48,70
6	24,45	29,20	33,70	37,10	43,35	49,80
7	25,00	30,05	34,70	37,65	44,30	50,95
8	25,55	30,90	35,80	38,15	45,25	52,00
9	26,05	31,65	36,90	38,70	46,05	53,05
10 of meer	26,60	32,40	38,05	39,30	46,85	54,10

Het bruto uurtarief van de kerkmusicus die niet valt onder een van bovenstaande bevoegdheidscategoriën, maar niettemin een arbeidsovereenkomst heeft gesloten met de parochie, luidt in 2020 als volgt:

Niveau	Dirigent of Organist	Dirigent en Organist
A	29,80	19,90
B	19,90	13,50

De indeling in groep A of B wordt ter beoordeling overgelaten aan het bestuur in overleg met de kerkmusicus. Voor deze categorie van personen is het Rechtspositiereglement niet van toepassing.

VANAF DE ORGELBANK

Klimaatverandering en stikstofcrisis. Wie kent de problematiek niet. Een collega van mij vroeg zich laatst hardop af of er in de kerk ook wel eens gemeten wordt op de kwaliteit van de ingeademde lucht. In het kader van de stikstofuitstoot vroeg hij zich af wat de wierook zou kunnen betekenen voor het kerkelijke klimaat. Sommige koorzangers gaan al dood bij het geringste vleugje wierook wat door het koor zweeft. Anderen zingen uit volle borst door, ondanks een zicht van minder dan 5 meter. Naast de wierook kennen we natuurlijk ook het anti-houtworm behandelingsgas en spuitmiddel.

De kerk is een weekje dicht en daarna kunnen we weer zingen alsof er niets gebeurd is. Alleen de houtworm zingt niet meer! De heteluchtverwarming die in korte tijd de hele kerkruimte verwarmt. De immense verwarmingsventilatoren doen de lucht en de stof wervelen door de ruimte. De koorzangers krijgen hooguit last van een droge hoest en kriebellongen. En ook het orgel wil graag blijven hangen bij deze klimaatveranderingen. Ook de geuren van boenwas, koperpoets en wasbenzine of spiritus snuffelen we op in de gewijde ruimte. Vooral die laatste vloeistoffen worden veelal gebruikt om het paasvuur

brandend te houden. Dan hebben we nog de mottenballen in de kazuifelkast. Op de vloer in de kasten het schaalkje muizengif. En vergeet vooral ook niet de kaarsenvetdampen en waxinelichtjes. Aan de zwarte muren en plafonds kunnen we zien wat het doet met het ooit witte schilderwerk. En ongemerkt gaan we, na een erg lange uitvaartdienst, wellicht met iets meer roetvegen op ons gezicht huiswaarts, begeleid door een verdwaalde schimmel hier en daar op onze jas.

Zelfs de koorleden zijn niet altijd klimaatneutraal. Soms "geurt" er wel eens een zangeres voorbij met een duurbetaalde odeur waar een houtworm spontaan van zou gaan verhuizen. En ook de uniformen van menig groot mannenkoor lijken soms een dosis limoenfris te kunnen gebruiken.

Een ding wordt mij nu wel duidelijk. Kerkgangers zijn geharde klimaatactivisten. Ze leven, al dan niet bewust, tegen de wind in. En zij filteren het goede uit de kwade lucht om hen heen. Het zijn doorbijters. Niets kan hen deren. Zij zijn immuun voor de vijandige aanvallen op hun gezondheid. Misschien willen ze daarom ook wel niet bij elkaar gaan zitten in de kerkbanken. Uit zelfbescherming.

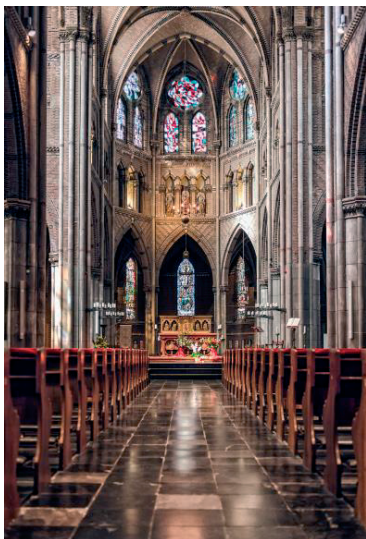
De bekende psalm zingt; "Mijn herder is de Heer, Hij voert mij naar grazige weiden...." Laten we hopen dat het kerkelijke klimaat openstaat voor verfrissende inzichten zodat de weides groen blijven en wij kerkgangers blijven bloeien als lentebloesems.

Ad Voesten

Sint-Gregoriusvereniging

in het Bisdom Roermond

Dag van de kerkmuziek

27 juni 2020

Samen met de

Kerkelijke Instelling Sint Gregorius

in het bisdom 's Hertogenbosch & de

Diocesane Commissie Liturgische muziek

in het bisdom Breda

organiseert de SGV-Roermond op **27 juni 2020** in de
indrukwekkende **Sint-Catharinakerk te Eindhoven** een gezamenlijke

Dag van de Kerkmuziek

Bisdom Breda

Het belooft een prachtig dagprogramma te worden met een verrassende inhoud. Ons bisdom vraagt een twintigtal zangers en zangeressen om deel te nemen aan het projectkoor dat op deze dag samengevoegd gaat worden tot één groot koor als muzikale motor van de dag. Onder zeer professionele en inspirerende leiding wordt deze dag muziek gemaakt. En er is nog veel meer!

Men kan op twee manieren deelnemen:

- als **zanger in het projectkoor** (het koor repeteert twee maal op voorhand te Roermond: op **23 mei & 13 juni**, van 13.30 u tot 16 u)
- als **deelnemer** op de dag zelf

Programma Dag van de Kerkmuziek zaterdag 27 juni

10.00 uur	ontvangst met koffie	
10.30 uur	Opening mgr. De Korte , bisschop van 's Hertogenbosch	
10.45 uur	Zangstonde / repertoire	
	Voordracht door Leo Fijen	
12.15 uur	lunch (wordt verzorgd!)	
13.15 uur	voordracht door mgr. H. Smeets , bisschop van Roermond	
13.15 uur	Zangstonde / repertoire	
14.45 uur	Pauze	
15.30 uur	Zangstonde ter afsluiting	
16.00 uur	Einde van de Dag van de Kerkmuziek	

Tijdens deze repetities wordt mooi muzikaal repertoire doorgenomen, dat uiteindelijk in de zangstonde ter afsluiting uitgevoerd zal worden.

**Welkom! voor zowel de dag zelf als voor het projectkoor is
aanmelding noodzakelijk omwille van een soepele organisatie:**

activiteiten@sgv-roermond.nl

Aan de dag zijn geen kosten verbonden.

Een vrije bijdrage wordt op prijs gesteld!

Tijdig ontvangt u na aanmelding verdere informatie.

MEER OVER LEO FIJEN...

Leo Fijen werd geboren op 5 augustus 1955 in Halfweg, Noord-Holland. Hij heeft twee kinderen. Leo studeerde geschiedenis aan de Rijksuniversiteit in Leiden. Van 1979 tot 1985 was hij werkzaam bij de Nieuwe Noord-Hollandse Courant als sportjournalist. Ook doceerde hij van 1980 tot 1984 geschiedenis op twee middelbare scholen in Haarlem. Van 1985 tot 1988 was Leo adjunct-perschef van de Nederlandse bisschoppenconferentie en het R.K. Kerkgenootschap. In die functie was hij vooral belast met de eindredactie van Een-Twee-Een (nu rkkerk.nl), het informatiebulletin van het R.K. Kerkgenootschap.

In 1988 maakte Leo de overstap naar de KRO, waar hij als redacteur/verslaggever aan de slag ging bij de programma's 5 voor 12 en Kruispunt. In 2002 en 2003 presenteerde Leo Fijen de KRO-talkshow In de Schaduw van het Nieuws, waarin hij met mensen sprak die het nieuws aan den lijve hadden ondervonden en die vertelden hoe zij dit verwerkt hadden. Ook stond hij aan de bakermat van het RKK-programma Studio RKK: Rond Kerk en Kroeg (laatste uitzending begin 2005), waarvan hij zowel eindredacteur als presentator was.

Van september 2003 tot december 2005 presenteerde hij Soeterbeeck, het opiniërend gespreksprogramma van het RKK. In 2007 presenteerde hij de RKK-serie De tranen van... In het programma praat Leo met nabestaanden en overlevenden van rampen in Nederland. Zij blikken terug op de dag dat hun leven voorgoed veranderde en vertellen hoe zij de ramp verwerkten.

Vanaf 1992 was Leo Fijen presentator (en tot 2008 ook eindredacteur) van het RKK-programma Kruispunt, dat wekelijks bericht over kerk en samenleving. In september 2009 nam Fijen afscheid van dit programma, om zich te concentreren op de functie van Hoofd RKK-zendtijd. Vanaf januari 2010 is hij echter terug als presentator bij het Geloofsgesprek en Het eilandgevoel van Schiermonnikoog.

In 1999 ontving hij de landelijke J.B. Spaanprijs voor zijn opmerkelijke bijdrage aan het kerkelijk en geestelijk leven.

Leo Fijen schreef de afgelopen jaren verschillende boeken: waaronder Het wonder van Maartensdijk (2001), Hoe word ik gelukkig (2003), De reis van je hoofd naar je hart, leefregels voor het bestaan van elke dag (2004) en Het jaar dat mijn vader stierf. Een briefwisseling tussen Leo Fijen en Anselm Grün (2007).

DUWEN & TREKKEN

'n Dingetje

Ik woon mooi. Denk ik tenminste. Want ik ben eigenlijk nooit thuis. Maar als ik thuis ben, valt me wel eens op : wat woon ik mooi. Behalve dan mijn meterkast. Die was ook mooi, maar toen ging het oude belsysteem uit de lucht en moest er iets nieuws voor in de plaats komen. De telefoonkoning verkocht me liefst natuurlijk alles - maar dan ook alles - nieuw.

De meeste van die verkooptrucs ken ik nog wel van mijn studententijd, toen ik heel wat uren in de week bij een groot warenhuis werkte. Dat was toen nog niet mega-commercieel en is later om diezelfde reden failliet gegaan. De klant stond er nog centraal, dat waren nog eens tijden. Er vond misschien zelfs wel een echte ontmoeting plaats tussen klant en bedrijf, waarbij het personeel de baas vertegenwoordigde en een brug sloeg tussen baas en klant. Lijkt me een mooi beeld van de kerk: de klant wil een mooi product, de baas levert graag het allerbeste via zijn personeel, en aan het einde van het liedje is iedereen gelukkig.

Ik heb er trouwens veel geleerd, ook als het gaat om de kerk: je moest er het product van de baas verkopen, je mocht zelf alle inventiviteit in de bocht gooien en alles er uit halen wat er in zat, maar het was en bleef het product van de baas en wel tegen de

prijs en de voorwaarden van de baas, waarbij en waardoor uiteindelijk aan de diepste wens van de klant gehoor werd gegeven. Als ik hoor hoe sommigen nu met name als het gaat om liturgie hun 'producten' tegen dump Prijzen' wegdoen en de 'klant iets voorliegen'... Vroeger zou je er om ontslagen worden! Klanten hebben recht op goede voorlichting en deugdelijk advies. Als het enige doel is klanten binnenhalen en ze geld afzetten? Dan zijn we geen kerk met een boodschap van eeuwen die steeds weer verrassend geactualiseerd wordt, maar het zoveelste pop-up bedrijfje dat gauw geld wil maken.

Alles kan tegenwoordig en wat niet kan moet toch maar kunnen. Uiteindelijk gaat het product van de baas ver onder de prijs de deur uit. Ach neem maar mee, omdat jij het bent! Maar wat zou de baas ervan zeggen? Alsof je de klant door je stunt Prijzen vervolgens vast in je bestand mag zetten. Je ziet 'm alleen maar terug als hij nog een keer gratis en voor niks op de eerste rij mag zitten en er wederom met de hoofdprijs vandoor kan gaan, de baas geplukt achterlatend. Alle circus en poppenkast en inhoudsloze toevoegingen in de liturgie bij met name bijvoorbeeld uitvaarten: heeft dat ooit iemand nader tot de kerk gebracht? Heeft de kerk daar iets aan gehad? De familie? Ben

je gek. Gemiste kansen! Een collega ging werkelijk op alle wensen van de families in rond uitvaarten; van het koor hoorde ik later dat er uiteindelijk geeneen kerkelijke uitvaart meer was, want wat was het verschil nog met het crematorium of het zalencentrum? In een heel ander kader zei laatst iemand: 'Je moet je op vandaag niet nivelleren, maar je juist profileren!' Ongelogen waar: doen wat iedereen doet kan iedereen, een boodschap brengen en uitdragen, misschien zelfs wel tot verrassing (aangenaam dan wel) van het 'publiek', dat is pas een uitdaging!

Enfin, mijn meterkast. Het enthousiasme van de telefoonkoning kelderde toen hij in de gaten kreeg dat we geen copernicaanse omwenteling in de meterkast wensten maar enkel een klein nieuw onderdeel dat ons telefoonsysteem weer compatible maakte met de grote buitenwereld.

Twintig mails, vijf brieven en een paar technische verkenningsbezoeken later kwam de verlosser ons het licht brengen. Maar de heiland had zijn dag niet. Zelden zo'n chagrijn gezien. OK, dat kan wel eens. Aan mij was op dit moment bovendien niet veel te verdienen, dus leek me zijn gedrag ergens nog gerechtvaardigd ook. Zo hadden we het destijds niet geleerd in het warenhuis, maar ja, tijden veranderen. Ik gaf 'm de meterkast en koffie, wees hem in de kelder waar de hoofdaansluiting zich bevond, die helaas na doormeting bleek te functioneren dus dat kon het niet zijn, en vroeg me te roepen als er nog iets was. Dat was een minuut of tien later al. Hij stond al klaar in de hal. Er hoefde niet eens getekend te worden want hij had alles al ingepakt. De groeten, dag en bedankt. Alles deed het inderdaad weer,

ook na diens vertrek, dus daar had ik geluk mee. Maar toen ik de deur van de meterkast openmaakte om te zien wat hij nu precies gedaan had... alles hing aan blote draadjes en met knopen aan elkaar gemaakt. Niks was afgewerkt en uit alles straalde het chagrijn van de man door. Maar ja, het deed het. Blijf af, blijf af, laat het zo, laat het zo!

Totdat het het niet meer deed. Niet dat ene dingetje, maar weer een ander dingetje. Instinctief weet je dat je dit weer heel veel tijd en nog meer geduld gaat kosten. Je voelt ergens al aan dat ze dadelijk weer bij Adam en Eva beginnen met vertellen over de ontwikkeling van telefonie vanaf de zondvloed tot op dit moment. En hoe je jezelf tekort doet als je de ontwikkelingen niet volgt en niet overschakelt op hun nieuwste product, dat natuurlijk net op dat moment in de aanbieding is. Telefoonterreur van de bovenste plank, zoals we dat kennen van de verkooptelefoontjes die je een paar keer per week ontvangt, ondanks het 'bel me toch alsjeblieft niet, ik smeeek het je, laat me met rust, ik trek het niet meer'-register.

Enfin, het was een dingetje dat kapot was en de monteur zou nog diezelfde dag tussen twee en vier komen. Als ze dat zeggen dan weet je dat je op die momenten zeker niet thuis hoeft te blijven, want ze komen er vlak vóór of lang na. Inderdaad, om half zes kwam de monteur. Eerste opmerking: ja maar, wie heeft die meterkast zo ingericht? Uw collega, meneer. O, dan had mijn collega toch echt zijn dag niet, zo te zien. Tja, zover waren we al.

Maar goed, hoofdaansluiting weer, meterkast, koffie. Een uur later riep hij dat hij klaar

was. Een nieuw ding erin, maar ook meteen alles netjes geordend en fatsoenlijk vastgezet. Vakwerk en betrokken, dat zag je aan alles. Niet onbelangrijk: het deed het nog ook. Dank zij het dingetje.

Eén dingetje kan veel kapot maken en ervoor zorgen dat niks het meer doet. Eén dingetje kan er ook voor zorgen dat alles weer op zijn plaats valt en er toekomst is. Dat geldt voor mijn meterkast, maar ook voor kerk en liturgie. De vuistdikke Bot – het 1488 bladzijden tellende proefschrift van Richard Bot waarin 65 jaar liturgische en kerkmuzikale beweging in Nederland wordt beschreven, de moeite en het uithouden waard! – laat al zien dat op het vlak van kerkmuziek beleid van bovenaf nooit heeft gewerkt, maar dat er altijd pastoors en musici waren die op hun eigen plek iets moois en zinvol lanceerden dat als vanzelf uitstraling en navolging kreeg

in breed verband en op tal van plekken werd overgenomen.

Eén ding is voldoende om een nieuw begin te maken. Dat zou een mooie uitdaging zijn voor allen die actief in de verzorging van de liturgie bezig zijn: doe het nou eens zo, dat het mooi is, zinvol, inspirerend, dat het een uitstraling krijgt en dat zowel God als je medemens er zich graag in zouden kunnen herkennen. Dan verkoop je het product van de baas, terwijl je ondertussen de klant geholpen hebt het beste te kiezen, in plaats van je baas voor de gek houden en de klant aansmeren wat toevallig in de aanbieding is of wat iedereen al heeft of toch weg moet... Eén dingetje... eentje maar!

Ed Smeets

DE KENNIS VAN NU

In mijn kerkmuzikale praktijk valt het mij op dat heel veel mensen, heel weinig meer weten van de oorsprong en symboliek van de liturgie en de kerkmuziek. En geldt dan niet zeker “Onbekend maakt onbemind”?

Als de zin van een handeling niet meer begrepen wordt is men snel geneigd de handeling af te schaffen of te vervangen voor iets concreet herkenbaars uit de tegenwoordige tijd. Nu is een van de kenmerken van het rooms-katholieke geloof het gebruik van symboliek handelen in gebaren en beelden. In vroeger tijden werd dat uitgelegd in geloofsopvoeding. Symboliek werd besproken thuis en op school.

Symbolen zijn van alle tijden. Denk maar aan het hiërogliefenschrift van Egyptenaren of Keltische runen. In de wat modernere tijd vinden we symbolen die wij direct associëren met geweld of totalitaire staten. Een simpele afbeelding van een duif doet ons denken aan de vrede, diezelfde duif wordt ook wel “vliegende rat” genoemd vanwege de overlast. Het is maar hoe je het bekijkt.

De rooms-katholieke kerk gebruikt dus veel symboliek in de liturgie. Met een oorsprong die vaak ver teruggaat in de geschiedenis. Bijbelse oorsprong hebben bijvoorbeeld het altaar als offertafel en wierook, nu veelal symbool voor het opstijgen naar God, in Bijbelse tijden ook om de geur van dode offerdieren te maskeren. Het kerkgebouw equivalent van de tent uit het oude testament. Het tabernakel verwijst naar de ark van het verbond en

de aanwezigheid van God zelf, de kazuifels naar de kleding van de wereldlijke machthebbers. En zo kunnen we nog wel even doorgaan.

De kennis van je eigen cultuurgeschiedenis is een verrijking van je leven. Daarmee kun je veel dingen en handelingen om je heen een juiste plaats geven. Inschatten of iets goed of wellicht minder goed is met de inzichten van deze tijd. Zo las ik laatst het boek “Napoleon” van Bart van Loo en ontdekte wat een onmenselijk lijden Bonaparte teweeg heeft gebracht. Ontelbare levens heeft verwoest. Ook in onze streken. Zinloze massaslachtingen onder soldaten en burgers. Napoleon gaf het bevel om honderdduizenden mensen over de kling te jagen. Toch zien wij Napoleon vaak als de man die positieve veranderingen in de maatschappij introduceerde. Door meer in de geschiedenis te duiken kun je mensen beter op hun werkelijke waarde inschatten.

Even terug naar onze kerkgemeenschap. De geschiedenis leert ons dat wij ons in een heel bijzonder tijdperk bevinden. Een tijdperk van relatieve vrede en veiligheid. We hebben godsdienstvrijheid en hoeven niet direct voor ons leven te vrezen. Deze tijdperken zijn in de geschiedenis zeer zeldzaam.

Geloof en geweld gingen altijd samen. Ook hier in Nederland lezen we in de geschiedenisboeken over de gruwelijke strijd tussen geloofsgroepen vooral in het noorden van Nederland. Katholieke minderheden werden vervolgd, vermoord of verbannen. Er was voortdurend haat en onderlinge strijd. Eigenlijk is pas sinds de Tweede Wereldoorlog de rust in onze kerkgemeenschappen neergedaald en heeft de tolerantie het voorlopig gewonnen van gewelddadige uitbarstingen. Bijzonder. Tolerantie bestaat
blijkbaar nog niet zo lang. Maar de mens vergeet snel vanwaar ze vandaan komen.

Als de mens zijn eigen geschiedenis vergeet is de kans op herhaling van de vroeger gemaakte fouten levensgroot. In plaats van weloverwogen na te denken volgen we schreeuwers en onze ongefundeerde intuïtie. Hoe het dan afloopt weet niemand.

De kerk dient in eerste plaats een kerk van vrede te zijn. Dat is wat Jezus in Zijn boodschap naar ons nastreefde en voordeed. Alleen dat al blijkt voor vele een onmogelijke opgave te zijn. Samen weloverwogen communiceren met kerkbestuur, pastoor, koor en dirigent is vaak al te veel gevraagd.

Soms maken we al ruzie om de keuze van een lied, de zitplaats in het koor of de foute

noot van de buurman of buurvrouw. Wat in ieder geval helpt is kennis! Weten waarover je praat doordat je je verdiept hebt in de materie. Je weet wat er van je verwacht wordt. Je weet welke valkuilen er kunnen zijn omdat je geleerd hebt van anderen die je voor zijn gegaan.

Maar ook belangrijk is het doorgeven. Leer de nieuwe generaties waar je voor staat, wat belangrijk kan zijn, leer symboliek te begrijpen en daarmee de vele diverse culturen. Dan kweek je begrip voor elkaar en tolerantie. En hoeft je je ook niet bedreigd te voelen. Immers je kent elkaars leefwereld. En stapt makkelijker over de drempel.

Als organist werk ik in de Protestantse en Katholieke kerk en ik vind het heerlijk.

Beide geloofsgroepen kennen elkaar persoonlijk en werken samen. Ze komen bij elkaar over de vloer. Maar je moet er toch niet meer aan denken dat we in onze tijd elkaar naar het leven staan vanwege het onbegrip voor elkaars manier van geloven!

Ad Voesten

TOELICHTING DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregorius-vereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent

dit zoveel als: wij als diocesane SGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

Psalm 31 voor volk en driestemmig gemengd koor met begeleiding van orgel.

Deze keer heb ik de psalmcompositie eens een keer anders van opbouw gecomponeerd. Het "refrein" wordt eenstemmig ingezet en nagezongen, muzikaal verpakt tussen de sopraan- en de baritonpartijen. Vervolgens is het vers voor twee vrouwenstemmen. Het lijken de bekende terts parallellen te zijn. Maar let goed op want de alt volgt niet slaafs de sopraanstem. Dan volgt een tussenrefrein wat iets afwijkt in de tekst die we al kennen. Vers twee is weer voor de vrouwen gevolgd door vers drie voor het driestemmig koor. Vooral stemmig, sonoor en devoot gezongen vanuit de tekst. We sluiten met het refrein.

Het refrein wordt gezongen vanuit het gevoel dat er één slag per maat geldt. De verzen zijn zoals aangeduid, langzaam in de uitvoering. Drie tellen refrein duren dan maar één kwartnoot. Dat blijft zo wisselen. Het driestemmige koorvers dient plechtig en langzaam gezongen te worden. Met een beleving vanuit de tekst.

Veel verschillende muzikale uitdagingen dus voor koor en dirigent. Dit moet een driestemmig gemengd koor goed aankunnen met een beetje goede wil en inzet. Het klankidoom is, zoals u van mij gewend bent, aangenaam klinkend met, naar ik hoop, een "prettig" afwijkende inslag.

Veel succes met zingen!

Ad Voesten

Wees mij een rots

Psalm 31

Ad Voesten

♩. = tempo
Allen

Soprano
Wees mij een rots, heer, waar ik vluch - ten kan. Wees mij een rots, Heer,
Allen

Alto
Wees mij een rots, Heer, waar ik vluch - ten kan. Wees mij een rots, Heer,
Allen

Baritone
Wees mij een rots, Heer, waar ik vluch - ten kan. Wees mij een rots, Heer,
Allen

Organ
♩. = tempo

This musical score system is for the first part of the hymn. It features four staves: Soprano, Alto, Baritone, and Organ. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The tempo is marked as '♩. = tempo'. The lyrics are 'Wees mij een rots, heer, waar ik vluch - ten kan. Wees mij een rots, Heer, Allen'. The Soprano and Alto parts have a final note with a fermata. The Organ part provides a simple harmonic accompaniment.

♩. = ♩ Langzaam

S
7
waar ik vluch-ten kan. Bij U, Heer, zoek ik mijn toe-vlucht, stel mij toch nim-mer te-leur. Recht -

A
7
waar ik vluch - ten kan.

B
7

Org.
7

This musical score system continues the hymn. It features four staves: Soprano (S), Alto (A), Baritone (B), and Organ (Org.). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The tempo is marked as '♩. = ♩ Langzaam'. The lyrics for the Soprano part are 'waar ik vluch-ten kan. Bij U, Heer, zoek ik mijn toe-vlucht, stel mij toch nim-mer te-leur. Recht -'. The lyrics for the Alto part are 'waar ik vluch - ten kan.'. The Baritone part has a rest. The Organ part provides a simple harmonic accompaniment. The system starts with a measure rest of 7 measures.

© Ad Voesten

2
11

Wees mij een rots *♩. = tempo*

S
A
B

vaar - dig - e God, be - vrijd mij, aan - hoor mij en red mij met spoed. Wees mij een rots

Org.

Wees mij een rots

15

♩. = ♩

S
A
B

waar ik vluch - ten kan. Een ster - ke burcht waar ik vei - lig kan toe - ven. __

Org.

15

♩. = ♩

waar ik vluch - ten kan.

Wees mij een rots 3

Plechtig met devotie

S 18

—Want al-tijd zijt Gij mijn rots en mijn ves-ting, uw Naam is mijn lei-der en gids. Laat o-ver uw die-naar uw

A

Laat o-ver uw die-naar uw

B

Org. 18

Orgel ad lib. als koor

S 21

Aan - schijn stra-len, red mij door uw ge - na - de. Schept moed en weest on - ver -

A

Aan - schijn stra-len, red mij door uw ge - na - de. Schept moed en weest on - ver -

B

Org. 21

4
25

Wees mij een rots

♩. = tempo

S
schrok - ken, Gij al - len die hoopt op de Heer. Wees mij een rots, heer,

A
schrok - ken, Gij al - len die hoopt op de Heer. Wees mij een rots, Heer,

B

Org.

30

S
waar ik vluch - ten kan. — Wees mij een rots, Heer, waar ik vluch - ten kan.

A
waar ik vluch - ten kan. — Wees mij een rots, Heer, waar ik vluch - ten kan.

B

Org.

Sint-Gregoriusvereniging

in het Bisdom Roermond

De waarde van muziek in de liturgie

Muzikale lezing door Ad Voesten

Aan de hand van een multimediapresentatie nemen we u mee op een actieve reis door de muzikale liturgische tijd. We onderzoeken de waarde van muziek in de liturgie, nu en door de eeuwen heen. Natuurlijk nemen we ook de huidige praktijk in de liturgie onder de loep.

Wellicht levert dit, voor menigeen, nog verrassende inzichten op!

De lezing is bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in kerkmuziek: zangers, jong en oud, zingend of in ruste, kerkgangers, meevierend of luisterend. En ook de kritische geloofsbelevers zijn van harte welkom.

Ad Voesten is als kerkmusicus werkzaam in de St. Petrusbasiliek in Boxmeer. Daarnaast is hij op vele andere gebieden actief om mensen enthousiast te maken voor geloof en kerkmuziek, o.a. als adviseur bij de SGV-Roermond, als hoofdredacteur van het blad Koorgeleide, als dirigent van diverse koren, kerkorgeldocent, componist en cursusleider.

Dinsdag 21 april 2020 19.30 uur

Parochiehuis Sevenum, Kerkstraat 2

Parochiehuis
Sevenum

Vrije gave

Aanmelding activiteiten@sgv-roermond.nl

BIJZONDERE MUZIKALE MOMENTEN

ROND 50 JAAR BAROKORGEL IN VRANGENDAEL/SITTARD.

Het orgel in de kerk van Vrangendael/Sittard (parochie Christus' Hemelvaart - H. Joseph) is een bijzonder instrument. Het is een van de vier nog klinkende barokorgels in ons land vervaardigd door Pieter van Assendelft uit Leiden; ons orgel dateert uit 1748, en het heeft na de jongste restauratie in 2011 door de fa. Verschueren in vele concerten geklonken.

In het jaar 2020 vieren we dat dit orgel 50 jaar in deze kerk staat, dank zij de muzikale priester Fons Kurris, die toen aan de parochie verbonden was en het orgel vanuit Gennep naar Vrangendael/Sittard haalde.

1 maart 2020 is precies de datum, waarop het orgel 50 jaar geleden voor het eerst deze plek bespeeld werd. En zeker na de restauratie van 2011 is het een prachtig instrument met een heel eigen klank en mogelijkheden, mede door de Kirnberger III-stemming op 415 Hz..

In het kader van het Orgelfestival Limburg 2020 (onder auspiciën van de SOL/Samenwerkende Orgelvrienden Limburg) zal op vrijdag 26 juni 2020 om 20.00 uur een bijzonder orgelconcert plaatsvinden.

Bespeler van ons barokorgel is dan Ton Koopman, een internationaal bekend en gelauwerd organist en klavecijnist, die zijn sporen heeft verdiend in de

uitvoeringspraktijk van de Barokmuziek, een stijl waarvoor ons orgel ontworpen is. Met dit concert wordt het Orgelfestival Limburg van 2020 geopend, en een opname daarvan zal ook op L1 radio te beluisteren zijn.

Wij willen U gaarne uitnodigen om bij deze bijzondere muzikale momenten aanwezig te zijn om met ons dit heugelijk feit te vieren. Het adres is Hemelsley 240 te Sittard.

De toegang is gratis, waarbij een vrije gave hogelijk op prijs gesteld wordt. Een verdere verspreiding van deze informatie zou fijn zijn.

Stichting

Orgelkring Vrangendael/Sittard

Hemelsley 240,
6137 BV Sittard
Bankrek: NL 33 SNSB 8823673240
KVK nr: 75745526

MUSICA GREGORIANA: PSALM 119

Op zaterdag 9 november 2019 organiseerde Musica Gregoriana een studiedag in Vijlen met het thema 'gezangen uit Psalm 119'. Mijn collega-docent Franco Ackermans behandelde vier communio's die teksten bezingen die genomen zijn uit psalm 118 (Vulgaattelling), ofwel volgens de huidige in Nederland gebruikelijke Hebreeuwse telling psalm 119. Franco ging uitvoerig in op de communio's: Tu mandasti (GR 342), Aufer a me (GR 353), Memento verbi (GR 346) en In salutari tuo (GR 350). Dit viertal gezangen neemt door zijn liturgische plaatsing en door bepaalde melodische overeenkomsten een aparte plaats in binnen het communio-repertoire Tempus per Annum (tijd door het jaar).

Zelf heb ik aan de hand van de offertoria Meditabor (GR 356), Domine, vivifica me (GR 359) en Gressus meos (GR 356) en de introïtus Loquebar (GR 526) dezelfde psalm de revue laten passeren. Natuurlijk zijn er in het officie (getijdengebed) ook gezangen uit deze psalm te vinden, maar rekening houdend met de doelgroep, waar de halfjaarlijkse studiedag van Musica Gregoriana voor gehouden wordt, ligt het ons inziens meer voor de hand om praktijkgerichte gezangen uit de eucharistieviering te behandelen. Graag wil ik, net zoals op de studiedag, het liturgisch gebruik en de betekenis van psalm 119 nader toelichten.

De eerste christenen kenden al een dagelijkse liturgie met drie gebedsuren, die met de joodse gebedstijden (ochtend-, middag- en avondgebed) samenhingen. In de Talmoed (een beroemd verzamelwerk, dat veel aanvullingen op de Thora bevat die het maatschappelijke en godsdienstige leven van de Joden regelen) wordt beschreven dat in die gebedstijden ook psalmen gezongen werden.

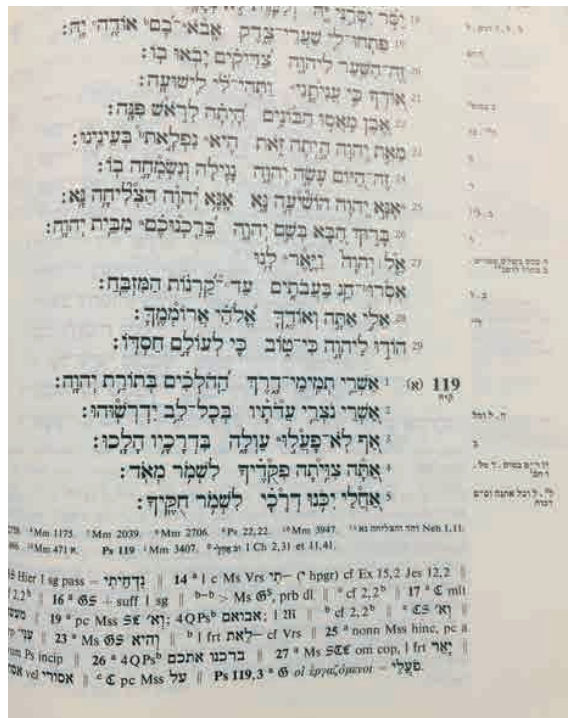
In de loop van enkele eeuwen groeiden de vroegchristelijke gebedsuren uit tot zeven dagelijkse diensten en een nachtelijke wake, allemaal grotendeels bestaande uit Psalmen. Vanaf de vierde eeuw zijn er getuigenissen van dagelijkse gebedsdiensten in de bischopskerken, waarbij bepaalde psalmen bij voorkeur op bepaalde tijdstippen gezongen werden. Alle psalmen werden in hun geheel gezongen of gebeden, voorafgegaan en gevolgd door een vers uit die psalm zelf of uit andere bron, 'antifoon' genoemd, die een soort leessleutel is. Ze werden en worden nog steeds antifonaal gezongen, dat wil zeggen: door twee koren tegenover elkaar die beurtelings een vers zingen.

Deze uitvoering van de psalmen betekent dat de psalmtekst integraal gepresenteerd wordt, ook met onderdelen erin die op de betreffende dag minder passend zijn! De

Kerk wil in de loop van een bepaalde tijd alle psalmen laten klinken, omdat deze psalmen juist in hun variatie van vreugde en verdriet, dank en boosheid, vertrouwen en angst, alle aspecten van de relatie tussen God en de mens belichten. De visie van de woestijnvaders, die iedere dag alle 150 psalmen baden (!), op het psalmgebed was Benedictus van Nursia (480-547) niet vreemd, dat merken we aan het feit dat hij veel psalmen gewoon in chronologische volgorde liet bidden. Naast de antifonale vorm kende Benedictus ook nog de responsoriale vorm van psalmodie. Na lezingen uit de Bijbel werden enkele psalmverzen, afwisselend in voorzang en door allen, gezongen. En natuurlijk de losse psalmverzen waarmee een officie geopend werd. Zo begint bijvoorbeeld het nachtelijk officie van de dag, de metten, met: ‘Domine, labia mea aperies. Et os meum annuntiabit laudem tuam’ = Heer open mijn lippen en mijn mond zal uw lof verkondigen, vers 17 uit psalm 51.

Alle andere diensten beginnen met het vers: ‘Deus, in adiutorium meum intende. Domine, ad adiuvandam me festina’ = God kom mij te hulp, Heer, haast u mij te helpen, psalm 70 vers 2.

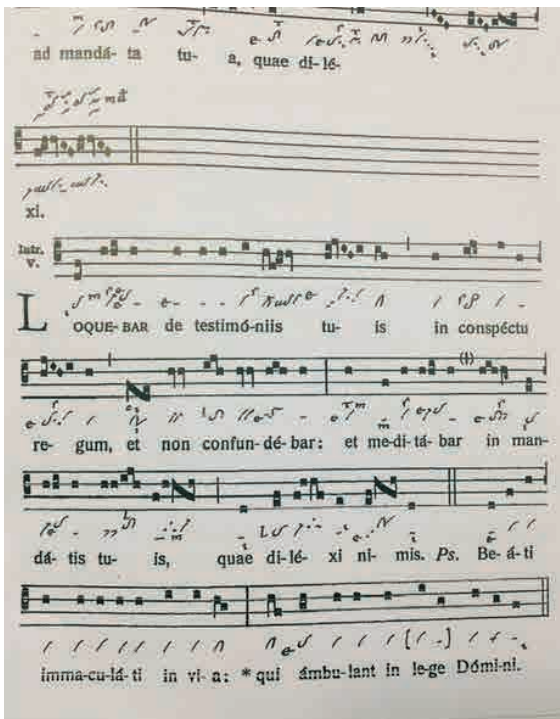
Al deze elementen van het psalmgebruik, zoals Benedictus die voorschreef, zijn eeuwenlang de praktijk geweest in kloosters en in het gebedenboek, het brevier van de priesters. Het was voor de priesters een zware opgave om dagelijks de voorgeschreven officies te bidden. Pas in opdracht van het Tweede Vaticaans Concilie is er een

nieuwe ordening van de psalmen gekomen, 150 psalmen verdeeld over vier weken. Een aanzienlijke verlichting!

De viering van de eucharistie is het dagelijkse en wekelijkse hoogtepunt van de liturgie. Ook daarin worden vanouds psalmen gezongen. Ze spelen echter een andere rol dan in de getijden. Ze worden tegenwoordig niet meer in hun geheel gezongen, maar er worden uit de psalm enkele verzen geselecteerd met het oog op de rol die ze spelen in de liturgie.

In de Latijnse liturgie van vóór het Vaticaans Concilie in de zestigste jaren werd psalm 119 (118) wekenlang gezongen, van de 17e zondag tot en met de 21e zondag na Pinksteren. Juist in dát seizoen, juist in de dagen van de Joodse feesten, synchroon met Grote

en elk antwoord roept weer nieuwe vragen op. De orthodoxe joodse opvoeding met allerlei vormen van onderwijs begint al in de vroegste fase, in het gezin. Ze bestaat uit een doorgaand proces, in verschillende fasen. Het is de aanzet tot een leven dat door leren wordt gekenmerkt en waarbij de mens steeds dieper groeit in de kennis van de Thora. Daarbij gaat het niet om een 'van buiten' kennen van teksten alleen. Het is een kwestie van het zich toe-eigenen van wat in die teksten staat. Treffend is wat een leraar ooit zei tegen een leerling die het boek van de Talmoed (commentaar op de Bijbel) meermalen had doorgenomen. De leerling zei: 'ik ben nu al enkele keren door de Talmoed heengegaan', waarop de leraar antwoordde: 'is de Talmoed nu ook door

jóu heengegaan, en is hij bij jou van binnen al genesteld?'

Het gaat er in het Jodendom om dat je al lerend thuis raakt in de weg die God met Zijn volk gaat. Juist de kracht van dit leren wordt door de Joden gezien als de stille krachtbron die het volk door de eeuwen heen in stand heeft gehouden.

Om te kunnen 'leren' in de zin van 'onderwijs ontvangen' (het Duitse 'lernen') is nodig dat er onderwijs wordt gegeven (het Duitse 'lehren'). Een goede leerling vraagt hier ook om. Psalm 119 is één lang gebed van de dichter tot God, een gebed waarin de dichter vraagt dat dit onderwijs hem ten deel mag vallen.

Tevens is deze psalm een gebed over het 'leven volgens de Thora', de richtlijnen van

Verzoendag (Jom Kippoer), Loofhuttenfeest (Soekot) en Vreugde der Wet (Simchat Thora) werd telkens weer, bij voorkeur tijdens de communie, uit deze psalm gezongen.

Wie de tekst van psalm 119 alleen met zijn verstand benadert - en dus niet echt nadert, maar op afstand blijft - wie de adem van zijn eigen leven niet aan die tekst geeft, die de tekst niet met zijn hart beleeft, die komt niet verder dan een anatomische les.

Leren in de zin van 'onderwijs ontvangen' is een wezenlijk onderdeel van het joodse leven. Het 'leren' is het kloppend hart van het joodse bestaan. De Schriften moeten worden bestudeerd, becommentarieerd, be-vraagd en steeds opnieuw intensief worden besproken in een voortdurend leerproces. Het vragen stellen gaat steeds maar door

God. Wie wijs is, wordt gelukkig doordat hij de regels van de Thora volgt. Maar met iemand die niet leeft volgens die richtlijnen, loopt het slecht af. De uitzonderlijk lange psalm geeft het gebed een meditatief karakter en suggereert dat alle aspecten van het leven met de Thora recht gedaan worden. De dichter gebruikt in een voortdurende afwisseling een aantal synoniemen voor de Thora, vooral: richtlijnen, regels, wetten, geboden, voorschriften, woord en belofte. Leven met de Thora wordt ook bezongen in psalm 1, die benadrukt dat 'leven met de Thora' kiezen voor het leven is.

Psalm 119 is een bijzonder gedicht: een acrostichon. Een acrostichon is een gedicht waarbij de eerste letters van de regels óf van de verzen óf van de strofen samen een zin of een woord vormen. In het bijbelboek Psalmen vormen die eerste letters bij een acrostichon altijd het hele Hebreeuwse alfabet. Dat alfabet heeft 22 letters. Een acrostichon heeft in het Hebreeuws dus 22 regels, of 22 verzen of 22 strofen.

Psalm 119 heeft 22 strofen! Elke strofe heeft acht verzen, en alle acht verzen beginnen met dezelfde letter van het alfabet. Alle letters van het Hebreeuwse alfabet komen dus acht keer als beginletter aan de beurt. De dichter heeft daar een bijzondere bedoeling mee. Het getal acht betekent in de Bijbel: zo volledig mogelijk! Door alle letters acht keer als eerste letter te gebruiken, zegt de dichter dus dat hij zo volledig mogelijk heeft geschreven over zijn onderwerp. Hij heeft het van a tot z behandeld! Ook psalm 1 speelt met de alfabet-letters. Het eerste woord van psalm 1 begint met een alef, de eerste letter van het Hebreeuwse alfabet. Het

laatste woord begint met een taw, de laatste letter van het Hebreeuwse alfabet. Psalm 1 gaat net als psalm 119 over het leven volgens de regels van God, maar deze psalm is wel veel korter. Misschien zou je psalm 1 een samenvatting van psalm 119 kunnen noemen.

Gelovige Joden zien de Thora, de weg van het onderwijs, als de geheime bron achter hun voortbestaan. Als christenen kunnen we daar iets van leren wanneer we nadenken over de toekomst van de kerk. Ik hecht er waarde aan dat wij ons, in een tijd van toenemende onkerkelijkheid in ons land, nadrukkelijk blijven verdiepen in het 'leren' in de kerk, zodat we steeds meer de eigenheid van het christen-zijn kunnen beleven en vormgeven.

Ik hoop dat ik duidelijk heb kunnen maken dat 'leren' in de lijn van psalm 119 veel meer is dan alleen een cognitieve aangelegenheid. De psalmist opent zijn gedicht zeer veelzeggend: "Gelukkig zij, die de volmaakte weg gaan en leven naar het Woord van de Heer, gelukkig wie zijn richtlijnen volgen, Hem zoeken met heel hun hart". Dat Woord, de Thora, is alles voor de psalmist, is vlees en bloed in zijn bestaan geworden! In dat opzicht zou je de dichter van psalm 119 een voorloper van Jezus kunnen noemen, Jezus die helemaal één was met dat Woord. Daarom zingen we immers met Kerstmis in de getijden het Responsorium Breve: Verbum caro factum est, alleluia = het Woord is vlees geworden, alleluia!

Cyriel Tonnaer

10 januari 2020, op de feestdag van Gregorius van Nyssa (335-394 Cappadocië)

KOORZAKEN

Aanpassen van koorpartituren

Veel kerkkoren hebben problemen met terugloop van leden. Werken waar men vroeger de hand niet voor omdraaide, kunnen niet meer gezongen worden, omdat er te weinig stemmen zijn per partij. Vaak is de verhouding: 2/3 vrouwenstemmen en 1/3 mannenstemmen. Of alleen vrouwenstemmen.

Dit vraagt dus om aanpassingen van partituren. Het is immers zonde om stukken voorgoed in de kast te laten verdwijnen. Ook al is het raadzaam om op zoek te gaan naar stukken die wel nog meerstemmig gezongen kunnen worden in de zetting: SAB of SSA.

Het aanpassen van een vierstemmig stuk naar driestemmigheid vraagt wel het nodige inzicht en vakkennis. Zomaar een stem weglaten leidt vaak tot een zodanige verarming, dat men beter kan spreken over een vermindering. In het algemeen kan men het beste uitgaan van de melodie en de baspartij, het harmonisch fundament. De middenstemmen, die dienen als accoordvulling, kunnen dan tot één stem worden teruggebracht. Hier volgt een voorbeeld, dat ik zelf heb aangepast naar een zetting met gelijke stemmen: **Liebe das Leben**. Het origineel heeft 4 coupletten, maar is in dit verband alleen voorzien van de tekst van het eerste couplet.

Werkwijze

De eerste en de tweede stem kunnen ongewijzigd gezongen worden, maar er is toch

behoefte aan een harmonische stem. Deze ligt in de bas, maar kan dus door vrouwenstemmen niet gezongen worden, ook niet een octaaf hoger, omdat ze dan kruist met de andere twee stemmen. Het zingen van de tenor door lage altstemmen zou theoretisch wel kunnen, maar dan liggen de accoorden op wezenlijke momenten verkeerd. Immers, bij accoorden ligt de grondtoon, zeker in slotcadenzen, in de basis. Het woord "grondtoon" zegt in dit verband genoeg. Het maakt dan niet uit of dit de lage ligging is of de hoge, mits die maar in het totaalbeeld de laagste is.

De derde stem is een combinatie van de tweede (alt) en de derde (tenor). In de partituur heb ik dit met stippellijnen aangegeven. De eerste maat illustreert al, wat ik hiervoor gezegd heb: de tenor zingt de kwint van het accoord (A), maar ik heb de grondtoon nodig (D). Die staat in de bas, maar is voor de alt te laag. Toevallig zingt de tweede stem ook een D, dus beginnen beide stemmen met dezelfde noot. Vervolgens gaat de derde stem naar de tenor, maar keert in de slotcadens van de eerste zin weer even terug naar

de grondtoon, die weer in de tweede stem staat (maat 4). Dan kan weer de tenorstem gezongen worden. In maat 10 is er weer behoefte aan de grondtoon, dus is er weer een uitstapje naar de tweede stem. Een maat later blijft deze stem de D zingen en steekt dus weer over. Het is dezelfde toonhoogte, ook al ziet het er anders uit in de tenorsleu-

tel. De slotnoot moet natuurlijk een D zijn. Aangezien de tenor op een A eindigt, krijgen we hetzelfde probleem als in het begin: het accoord ligt verkeerd. De stippellijn gaat naar de D van de bas, maar kan door vrouwenstemmen natuurlijk een octaaf hoger gezongen worden, aangezien de eerste en tweede stem hoger eindigen (D en Fis).

Liebe das Leben

Manfred Bühler

S
A
T
B

Siehst du am Mor - gen die Son - ne auf - geh'n? Fühlst du den A - tem, die

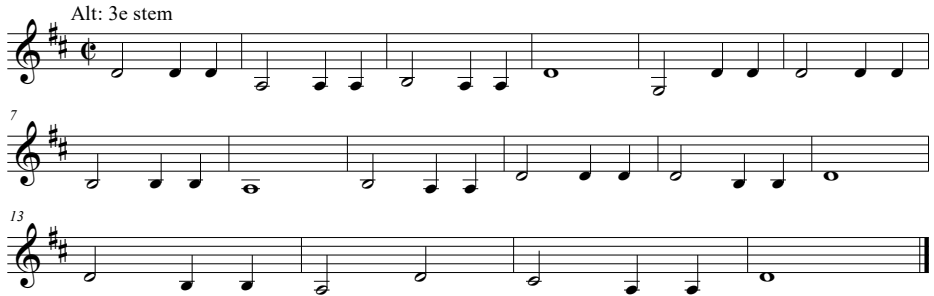
7
S
A
T
B

Lüf - te, das Weh'n? Spürst du die Wär - me, den Wind auf der Haut?

13
S
A
T
B

Hörst du die Klän - ge, zart, oh - ne Laut?

Omdat deze nieuwe stem er zo erg rommelig uitziet, kan men de stem apart overschrijven.

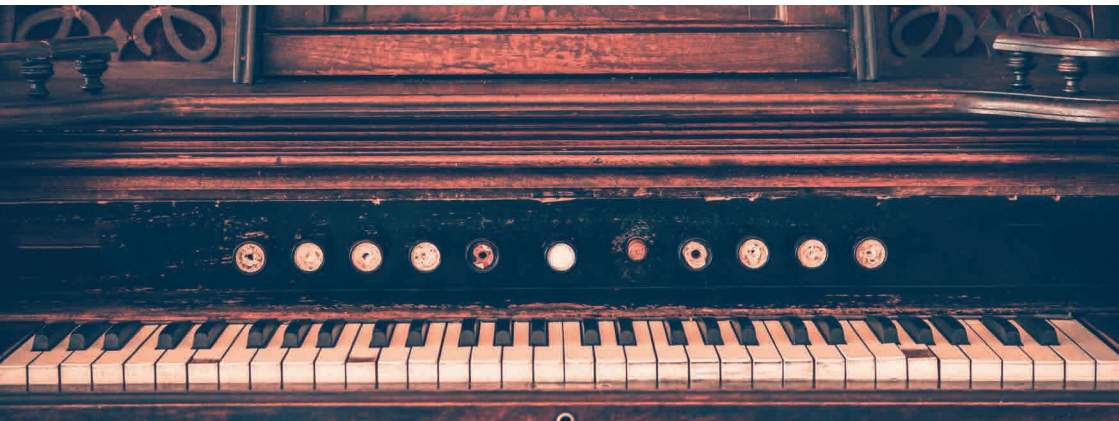

Mocht het koor enkele mannenstemmen hebben, die wel nog eenstemmig kunnen zingen (naast de vrouwenstemmen), dan kan het bovenstaande verhaal leiden tot dezelfde stem, maar dan als bariton.

Als u meer wil weten over de kunst van het aanpassen, dan kan ik u wijzen op een studiedag over dit onderwerp, die gehouden wordt op 20 juni. Meer informatie volgt. Deze dag wordt geleid door Daniël Jansen en Ad Voesten.

Annie Jansen

JUBILARISSEN

ONDERSCHIEDINGEN IN BRONS

Buchten *Par. H. Catharina* Mw. I. Janssen - Colaris, Dhr. M. Dohmen **Maasbracht** *Par. H. Hart van Jezus* Mw. I. Hannen - Dirkx **Nijswiller** *Par. H. Dyonisius* Mw. F. Frijs - van Noort **Nuth** *Par. van de H. Bavo* Mw. A. Collaris, Mw. A. v.d. Velden - Collaris **Plasmolen** *Par. O. L. Vrouw van Altijddurende Bijstand* Dhr. C. Janssen, Dhr. G. Wouters **Posterholt** *Par. St. Matthas* Mw. M. Knoben - Derikx **Sittard** *Par. HH. Petrus en Michael* Dhr. A. Jacobs **Valkenburg** *Par. HH. Nicolaas en Barbara* Mw. K. In de Broek **Valkenburg** *Par. H. Gerlachus* Mw. B. van Kerkvoort - Meesen **Venray** *Par. OLV Van Zeven Smarten* Mw. E. van der Geugten **Voerendaal** *Par. H. Laurentius* Dhr. Veldman

ONDERSCHIEDINGEN IN ZILVER

Baexem *Par. St. Johannes de Doper* Mw. M. Caris - Rijks, Mw. T. Slots - Cuijpers **Beek** *Par. St. Hubertus* Dhr. H. Maas **Beesel** *Par. Gertrudis* Mw. M. Bongers - Coenen **Eys** *Par. H. Agatha* Dhr. H. Noteborn, Dhr. T. Flipsen **Geleen** *Par. Christus Koning* Mw. I. Kiel van Hulst **Gulpen** *Par. St. Gregorius* Mw. J. Lecouir, Mw. B. Doven - Vluggen **Guttecoven** *Par. St. Nicolaas* Mw. G. Gelissen, Dhr. J. Lomme **Horst** Mw. R. Nabben - Keiren **Hulsberg** *Par. H. Clemens* Mw. N. Brounen - Crombach **Kerkrade** *Par. H. Jozef* Mw. U. Kleintjens - Schlosser **Leunen** *Par. H. Catherina* Dhr. C. Ter Beek **Lottum** *Par. H. Gertrudis* Mw. C. Smits **Maasbracht** *St. Stephanus* Mw. T. Brentjens - Richter, Mw. A. Vos - Majolie **Maastricht** *Par. H. Petrus en Allerheiligste Verlosser* Mw. M. Dankers, Dhr. H. Berghof **Maastricht** *H. Theresia* Mw. van Weert - van Neer **Maastricht** *Par. H. Walburga* Mw. J. Kunen **Maasbree** *Par. H. Aldegundis* Mw. M. Hermans - van Dijck, Dhr. F. Steeghs **Mechelen** *Par. H. Johannes de Doper* Mw. R. Lindelauf **Meerssen** *Par. van het Heilig Sacrament* Mw. I. Roebroeks - Meertens **Melick** *Par. H. Andreas* Mw. N. Zondag **Mesch** *H. Pancratius* Dhr. B. Gorissen, Dhr. W. Neven, Mw. H. Van der Loo - Knol **Neerbeek** *Par. St. Callists* Mw. Penners - Bogman **Nieuwenhagerheide** *HH. van Jezus* Dhr. G. Rademakers **Nieuwstadt** *Par. H. Johannes de Doper* Mw. I. van der Woerd **Nuth** *Par. H. Bavo* Mw. D. Drissen - Rasenberg **Plasmolen** *Par. O. L. Vrouw van Altijddurende Bijstand* Dhr. J. Kusters, Dhr. H. Beelen **Scheulder** *Par. H. Barbara* Mw. I. Aarts - Merk **Schimmert** *Par. St. Remigius* Mw. M. van Neer - Jansen, Mw. L. Weilacher - Sijstermans **Simpelveld** *Par. H. Remigius* Mw. C. Scheffers **Sittard** *Par. HH. Petrus en Michael* Dhr. R. Molemaker **Swalmen** *Par. H. Lambertus* Mw. S. Simons - Driessen **Swartbroek** *Par. H. Cornelius* Mw. F. Verdonshot - Winkelmolen **Thorn** *Par. H. Michael* Dhr. J. Hennissen **Valkenburg** *HH. Nicolaas en Barbara* Dhr. A. Kerkhof **Venlo - Blerick** *Par. H. Jozef* Mw. N. Verheijen - Huijs, Mw. B. Engels - Elissen **Venray** *Par. Petrus Banden* Dhr. T. Luijpers

Venray Par. OLV. Van Zeven Smarten Mw. A. Strijbosch **Vijlen** St. Martinus Dhr. G. van Loo, Mw. A. Scheijen **Vlodrop** Par. H. Martinus Mw. T. Van Elmpt - Moulen, Mw. T. Jeurissen - Maessen, Mw. G. van de Venne - Smeets **Voerendaal** Par. H. Laurentius Mw. M. Linden **Vredepeel** Rectoraat Koningin van de Vrede Dhr. J. Classens, Mw. A. Mommers - Beckers **Wittem** Rectoraat H. Nepomucensus en H. Alfonsus Mw. R. Jacobs - Kokkelmans **Ysselsteyn** Par. H. Oda Dhr. J. Janssen

ONDERSCHIEDINGEN IN GOUD

Beek Par. St. Martinus Mw. L. Claessen, Mw. N. Hendriks - Packbier, Mw. M. Claessens - Fransen **Cadier en Keer** Par. Heilige Kruisverheffing Mw. A. van Trier - Timmermans, A. Luyten - Thie-
man **Eckelrade** Par. St. Joseph Mw. M. Vang - van Eijdsen **Eygelschoven** Par. HH. Johannes de
Doper en Pastoor van Ars Mw. T. Gooren **Geulle** Par. H. Martinus Mw. Fox - Thijssen **Gulpen**
Par. St. Gregorius Mw. L. Schillings - Mohnen, Mw. H. Ubachs, Mw. R. Elissen - Schols **Heerlen**
St. Joseph Par. Dhr. F. Piepers **Heythuysen** Par. St. Nicolaas Mw. L. Bollen - Bruysen, Zr. M.
Koolen, Zr. C. Wolffs **Hoensbroek** Par. H. Johannes Evangelist Mw. J. Schoutrop **Kerkrade** Par.
H. Jozef Mw. L. Hendrikse - Herpers **Kerkrade** St. Lambertus Mw. K. Wetzelaer - Habets, Dhr.
J. Goltstein, Dhr. W. Heijnen **Landgraaf** Par. Petrus en Paulus Mw. R. Noteborn - Boer, Mw. M.
Korvers - Lemmens **Leunen** Par. H. Catherina Dhr. G. Josten **Maasbracht** Par. H. hart van Jezus
Dhr. J. Heijnen **Maasbree** Par. H. Aldegundis Dhr. J. Peeters **Maastricht** Par. H. Petrus en Aller-
heiligste Verlosser Mw. P. Groenendijk **Mechelen** Par. H. Johannes de Doper Dhr. G. Lindelauf,
Dhr. P. Lindelauf **Melick** Par. H. Andreas Dhr. G. Janssen **Neeritter** Par. St. Lambertus Mw. R.
Munnecom - Dirx, Dhr. P. Terunissen **Nieuwstadt** Par. H. Johannes de Doper Mw. M. Aalbrecht
Nijswiller Par. Dyonisius Mw. M. Savelberg - Smeets **Posterholt** Par. St. Matthias Mw. N. Veelen
- Linssen **Reuver** Par. H. Gertrudis Dhr. J. Staaks **Roermond** Par. H. Laurentius Mw. G. van de
Venne - Schreurs **Schimmert** Par. St. Martinus Mw. R. Eussen **Schimmert** Par. St. Remigius Mw.
A. Speetjens **Sittard** Par. Christus koning Mw. J. Kersten - de Vries **Simpelveld** Par. Remigius
Mw. F. Lipperts, Mw. W. Smeets **Sittard** Par. Christus koning Dhr. J. van Diessen **St. Geertruid**
St. Gertrudis Dhr. P. Habets **St. Joost** Par. H. Judocus Mw. J. Peeters - Suykerbuyk **Swartbroek**
Par. H. Cornelius Mw. T. Corsten - Huijken, Mw. M. Laveaux - Huijskens **Tienray** Par. O. L. Vrouw
Troosteres de Bedrukken Mw. M. Rongen - van Lipzig, Mw. T. Janssen - Verbruggen **Velden**
Par. H. Andreas Dhr. J. van Keeken **Venlo** - **Blerick** Par. H. Jozef Mw. G. Francken - Grubben,
Mw. T. Huijs - vd Homberg, Mw. G. Keunen - Thissen, Mw. M. K. Niessen - Thijssen **Venray**
Par. O. L. Vrouw Geboorte Mw. L. Versteegen - Philipsen **Venray** Par. OLV. van Zeven Smarten
Mw. N. Ansinger **Venray** Par. St. Petrus Banden Dhr. R. van de Brand, Dhr. L. Heldens **Wittem**
Rectoraat H. Nepomucensus en H. Alfonsus Mw. M. Leurs - Mordang, Dhr. A. Deen **Ysselsteyn**
Par. H. Oda Mw. M. Vollenberg - Baten

INSIGNES EN KAARSEN

Beek *Par. St. Martinus* Mw. L. Martens - Ramakers (50 jaar), Mw. B. Driessen - Janssen (50 jaar) **Gulpen** *Par. St. Gregorius* Mw. C. Austen - Souders (50 jaar) **Born** *Par. H. Martinus* Dhr. N. Schmeitz (70 jaar) **Ell** *Par. H. Antonius Abt* Dhr. H. Seunis (60 jaar) **Eys** *Par. H. Agatha* Dhr. J. Kokkelmans (60 jaar), Dhr. A. Bindels (50 jaar) **Guttecoven** *Par. St. Nicolaas* Dhr. F. Alofs (50 jaar) **Haelen** *Par. St. Lambertus* Dhr. L. van Baal (50 jaar) **Heel** *Par. St. Stefanus* Dhr. M. Van den Goor (50 jaar), Dhr. T. Jetten (60 jaar) **Heerlen** *Par. St. Joseph* Mw. E. Kokkelkoren - Wachelder (50 jaar), Dhr. F. Piepers (50 jaar) **Herkenbosch** *Par. H. Sebastianus* Mw. D. Daemen - Hendriks (60 jaar), Dhr. T. Op het Veld (60 jaar) **Heythuysen** *Par. St. Nicolaas* Dhr. J. van der Aart (50 jaar), Dhr. M. Hubers (50 jaar), Dhr. J. Hubers - Storm (50 jaar), Mw. A. Mertens - v. Buggenum (50 jaar) **Horst** *Par. federatie* Mw. F. Litjens - Geurts (60 jaar) **Hulsberg** *Par. H. Clemens* Mw. M. Frijsinger - Slangen (50 jaar), Mw. G. Franssen - Slangen (50 jaar), Dhr. H. Vliegen (50 jaar) **Kerkrade** *Par. St. Lambertus* Mw. G. Moonen - Muijten (50 jaar) **Kerkrade** *Par. St. Martinus* Mw. I. Schroeder - Ploum (50 jaar) **Kerkrade** *Par. H. Jozef* Dhr. G. van Ooijen (50 jaar) **Maastricht** *St. Servaas* Mw. M. van der Put - Gordijn (50 jaar) **Maasbracht** *Par. H. Hart van Jezus* Dhr. T. Cnoops (60 jaar) **Maasbracht** *Par. St. Gertrudis* Dhr. H. Houben (60 jaar), Mw. F. Linssen (50 jaar) **Maastricht** *Par. OLV. Tenhemelopneming* Dhr. J. Leenders (60 jaar) **Maastricht** *Par. H. Michael* Dhr. J. Timmermans (60 jaar) **Neerbeek** *Par. St. Callistus* Mw. Raeven - Voncken (50 jaar) **Neeritter** *Par. St. Lambertus* Mw. T. Geuchenmeier - Creemers (50 jaar), Dhr. P. Mennen (50 jaar), Mw. L. Ramakers - Kuijpers (50 jaar), Mw. M. Roumen - Ramakers (50 jaar), Mw. T. Walenberg - Hanssen (50 jaar) **Nieuwenhagen** *Par. O. L. Vrouw Hulp der Christenen* Mw. K. Meijs (50 jaar), Dhr. J. Goossens (50 jaar) **Oirlo** *Par. St. Gertrudis* Mw. Peeters - Cox (50 jaar), Mw. R. Baten - van Rijssel (50 jaar), Mw. A. Voermans - Baten (50 jaar), Mw. M. Versleijen - Kuijpers (50 jaar), Mw. T. Classens - Swinkels (50 jaar) **Ospel** *Par. OLV. Onbevleete Ontvangenis* Dhr. H. Sieben (65 jaar) **Reuver** *Par. H. Gertrudis* Dhr. H. Offenheim (55 jaar) **Roermond** *Par. H. Laurentius* Mw. G. van de Venne - Schreurs (55 jaar) **Roggel** *Par. St. Petrus* Dhr. J. Rutten (50 jaar) **Simpelveld** *Par. H. Remigius* Mw. E. Smeets (60 jaar), Mw. M. Boltong (60 jaar) **Sittard** *Par. HH. Petrus en Michael* Dhr. L. Adams (50 jaar) **St. Geertruid** *Par. H. Gertrudis* Mw. L. Of-fermans (50 jaar) **Urmond** *Par. H. Michael* Dhr. B. Peters (70 jaar) **Ubach over Worms** *Par. H. Jozef* Dhr. K. Schurer (65 jaar) **Venlo** *Par. St. Martinus* Mw. H. v. Soest - Suilen (50 jaar), Mw. A. Dekker - Heuvelings (50 jaar) **Venray** *Par. OL. Vrouw Geboorte* Mw. L. Versteegen - Philipsen (50 jaar) **Venray** *Par. OLV. Van Zeven Smarten* Dhr. G. van Meijel (70 jaar) **Vijlen** *St. Martinus* Mw. E. Bleser - Franssen (50 jaar), Mw. M. Hengelbrock - Baggen (50 jaar) **Voerendaal** *Par. H. Laurentius* Dhr. W. Severens (50 jaar) **Vredepeel** *Rectoraat Koningin van de Vrede* Mw. L. van den Heuvel - Peters (50 jaar)

Het diocesaan bestuur wenst alle vermelde koorzangers van harte proficiat met de hun toegekende onderscheidingen vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat SGV in het bisdom Roermond.**
- Een persoonlijk abonnement voor 4 nummers per jaargang is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicararis Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478-550740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Pastoor H. Notermans, secretaris

Kerkstraat 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378) (secretaris@sgv-roermond.nl)

Drs. G. Moonen RC, penningmeester

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

Mw. A. Jansen, Volksplein 95-C, 6214 PC Maastricht (043-3216892)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475-562187)

W. Leenen, Ginkelstraat 118, 5911 ES Venlo

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475-582276)

J. Vanhommerig, Deken Fabiusstraat 5, 6118 EN Nieuwstadt (046-8881570)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres:

Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres:

Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond
(secretariaat en documentatiecentrum te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op: **maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur,**
woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur)

Website:

www.sgv-roermond.nl

E-mailadres:

secretaris@sgv-roermond.nl

Telefoon:

0475-386725

Bankrelatie:

ABN Amro NL45ABNA0229852599

t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

